

Rejtvénykedvelők mérkőzése

Vasárnap országos versenyyel egybekötve ünnepelte megalakulását a szegedi rejtvénykedvelők klubja a Juhász Gyula Művelődési Központban. A tagokat a mintegy 200 rejtvényfejtőből toborozták, akik a helyi lapokhoz rendszeresen küldik a megfejtéseket. Jelenleg 40 állandó tagja van a Kiss József művezető által irányított klubnak.

A vasárnapi versenyen a szegedinél idősebb, rutinosabb klubok mutattak be, melyeknek tagjai Hódmezővásárhelyről, Balassagyarmatról, Szekszárdról, Szombathelyről, Pécsről utaztak városunkba. A 40 résztvevőt Bednai Zoltán, a Füles főszerkesztő-helyettese és

Bajai Jenő, a rejtvény rovat vezetője üdvözölte, majd mint zsűritagok bírálták el a megfejtéseket. A verseny első feladata a Füles legújabb számában (akkor még nem jelent meg) szereplő két keresztrejtvény megfejtése volt — meghatározott időn belül. Ezt csoportverseny követte: a fogalom meghatározás, mely tulajdonképpen nem más, mint közös keresztrejtvényfejtés. Az utolsó feladatán Bednai Zoltán rendkívül ötletes feladványt bízott a fejüket a játékos feladatok. Egy 19x19-es kockába úgy kellett beírni a 19 megye nevét, hogy mindegyiknek legalább egy betűje érintkezzen egy másikéval. A sok jó megoldás után a

zsűri értékelte a versenyt és kihirdette az eredményeket. Csoportversenyben elsők a szekszárdiak, a második helyezett a pécsi, a harmadik a szegedi csapat lett. Az egyéni versenyben Házy László, szegedi számviteli osztályvezető vitte el a bábért, utána legtöbb pontszámot Válló Emil, balassagyarmati versenyző érte el, a harmadik-negyedik helyezett Vereczkay Ferenc pécsi és dr. Aczél László szekszárdi rejtvényfejtő lett. Jutalomként a zsűri feléves Füles előfizetést, évkönyveket és szépirodalmi alkotásokat nyújtott át a győzteseknek.

Ch. A.

Közlekedés és morál

1. Életünk függ tőle, címmel nemrég foglalkoztunk a közlekedés gondjaival. Alkalmakkal sokan egyetértettek, olvasóink szenvedélyes hangú telefonjai, hozzánk intézett levelei tanúsokodnak erről. Vajon szűkebb hazánkban ténylegesen milyen a közlekedési morál; milyen a közlekedési helyzet? — tették fel a kérdést többen is. A válasza ezúttal nem egyedül az újságíró vállalkozik. Szerkesztőségünkben anketon monda el véleményét erről Pataki Sándor, a 10. sz. AKÖV igazgatóhelyettese, Annus István gépkocsivezető, dr. Muszka Dániel tudományos kutató, dr. Kápos Károly sebész adunktjusz, Vigh László közlekedési szakértő, Bánki György tehergépkocsi-vezető, Tombácz Jenő és Szentágotai Károly közlekedésszervező, valamint Papp Gábor rendőr-őrnagy.

PATAKI SÁNDOR:

— A kérdés, amit a Dél-magyarországi így vetett fel: „Van-e egyáltalán közlekedési morál nálunk?” — jogos. Én, mint vállalati szakember, életemet jóformán az utakon töltöm, s bizonyíthatom: egyre „életveszélyesebb” közlekedni. Sok olyan gépkocsivezetőnk van, aki mindenáron és mindenkint meg akar előzni. Egyre több azt jelenik meg a szűk aszfaltcsíkokon. És kik őrnek a kormánykerék mögött? Rendszerint a túl sürgősen kiképzett, különféle jellemű emberek! Az AKÖV például kényserhelyzetben van. Szállítási feladatai rohamosan növekedtek, egyre több gépkocsivezetőre van szükség. Válogatásra aligha van módunk.

DR. KAPROS KÁROLY:

— Közlekedésünk szomorú eredményeit naponta látom. Tizenöt éve dolgozom a sebészeti klinikán, újból és újból meg kell győződnöm arról, hogy a tragédiákat a túlterheltség, az alkalmatlanság, az emberi agresszivitás okozza. Az idegrendszer nem lehet a végtelenségig megerőltetve! A gépkocsivezetőt szeríntem nem szabadna a tizenhatodik órában dolgoztatni. De legalább ilyen mértékben okozza a baleseteket az a gyalogos „magatartás”, amely ma nálunk divatos. Több országban jártam, de sehol nem tapasztaltam ezt a fajta felelőtlenséget, ostoba virtust. A felügyelet nélkül hagyott gyermekek, a legalapvetőbb figyelemre képtelen felnőttek nemcsak saját családjuknak katasztrófát okozhatnak, hanem a vétlen gépkocsivezetőnek is.

ANNUS ISTVÁN:

— Közöttünk többen érdemtelenül vannak a vezetőfülkékben! De igaz az is, hogy a gépkocsivezetőkre egyre nagyobb szükség van. Eh hét társam nevében, a ruhagyári sofőrök nevében beszélek. Nekünk napi 16 órát kell dolgozni, amiért annyi fizetést kapunk, mint

egy segédmunkás 8 óra alatt. Havonta 2 ezer forintot... Mig üzemünk bármelyik munkása körülbelül 191 órát tölt a gyárban, addig mi 291 órát vezetünk; és ugyanannyi a keresetünk. Megkérdem: miért léteznek ez a megkülönböztetés? Ha a ruhagyár bármelyik dolgozója túlórázik, a negyedik órát már 200 százalékos bérrel fizetik meg, nekünk „simán” számolnak. Tölem mindig elvárják azt, hogy szellemileg friss, „vasalt” legyek. De akik beülnek a vállalati személygépkocsi, és a megengedett 22 óra után is még valahol útközben benne ülnek, elfelejtik, hogy a sofőrnek ezután le kell mosni a kocsit, hogy másnap 4—fél 5-kor már a garázsban kell melegeníteni a motort stb. Erdemes ma gépkocsivezetőnek lenni? Hiszen még szakmunkás bizonyítványt sem kapunk, az ember csak hosszú esztendőket után, tanulással szerezhet magának papírt „szakmájáról”. Aki „rendes” gépkocsivezető akar lenni, nagy akadályba ütközik.

BÁNKI GYÖRGY:

— Öttonnás pótkocsis teherautót vezetek. A gépkocsivezető-társadalmon belül klikkok léteznek, fizetés és márka szerint. Ne csodálkozzon tehát senki, ha az úton valaki előjogait érvényesíti... S ha már itt tartunk, beszéljek néhány észrevételről. Budapesten dolgoztam, sok utat bejártam. De ilyeneket, mint Szegeden és Csongrád megyében nem találtam másutt az országban. Rossz közlekedési táblák „igazítják” el az embert, a belvárosban is hiányzik a nélkülözhetetlen útjelzés, nincs az országúton a záró-

vonat stb. A gödrökről nem is beszélek. Nem tudom, talán a szegedi, meg megyei útkarbantartó vállalatok vezetői azért kapnak prémiumot, hogy minél több autó tengelye törjön, gumi menjen tönkre?

SZENTÁGOTAI KÁROLY:

— Nem vitás, a gépkocsivezetést, mint a társadalom nélkülözhetetlen funkcióját, el kell ismerni. Nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is. A vállalatoknál ne jelentéktelen összeget adjanak egy teljes élet alatt meglett millió kilométer után úgy, hogy végre a gyalogos közlekedési szabályokra is gondot fordítsanak.

TOMBÁCZ JENŐ:

— Harmincöt szegedi vállalat 450 gépkocsivezetőjének baját ismerem. Mint a tanács gépkocsielőadója tanúsíthatom: a rossz közlekedési helyzetünknek a fő oka a gépkocsivezetők túlterhelése. A szegedi sütőipar „pilótáinak” reggel 4-kor már vinni kell a süteményt, s naponta 30—40 mászt kell rakodni. S a cipekedést, a túlterhelést a jogszabályok is megengedik! Nincsen közlekedési morál? Nem is lehet kielégítő, amikor nem becsülik a gépkocsivezetőt: amikor válogatás nélkül mindenkit a kormány mögé ültenek; amikor az utakat elhanyagolják, s a gyalogosok a szabályokra fittyet hányva ugrálnak az autók előtt. Ki látott manapság rendőrt, amint a szabálytalan gyalogost fölírja? Régen bizony ez nem volt ritka eset.

Matkó István

(A befejező rész következik.)

A gyorshajtás újabb áldozatai

Vasárnap Kistelek belterületén Sisák Imre, 61 éves földműves, Kistelek, Tanya 5. szám alatti lakos személygépkocsiját figyelmen kívül vézte, s összefutott a szabályosan haladó Seller Béla, Sövényháza, Karakás-telep 513. szám alatti lakos által vezetett motorkerékpárral. Az összefutás következtében a motorkerékpár vezetője, Seller Béla súlyos sérülést szenvedett, utasa — édesanyja — Seller Máténé könnyebben megsérült.

Ugyancsak Kisteleken, Anus Károly jugoszláv állampolgár ütközött össze Pálkás János, Kistelek, Kordás János utca 4. szám alatti lakossal, aki kiváltságosan kerékpárral közlekedett. A baleset következtében Pálkás János súlyos sérüléseket szenvedett.

Makó és Apátfalva között a megengedettnél nagyobb sebességgel vezetett MZ-motorkerékpárját Mészáros József, 21 éves, Makó, Liliom utca 18. szám alatti lakos. Egy kanyarban elvesztette uralmát a jármű felett, az útpadrákra tért, majd felborult. Mészáros József (oly szerencsétlenül esett, hogy sérülésébe belehalt. Utasa — 18 éves öccse — Mészáros Sándor életveszélyesen megsérült.

zsef, 21 éves, Makó, Liliom utca 18. szám alatti lakos. Egy kanyarban elvesztette uralmát a jármű felett, az útpadrákra tért, majd felborult. Mészáros József (oly szerencsétlenül esett, hogy sérülésébe belehalt. Utasa — 18 éves öccse — Mészáros Sándor életveszélyesen megsérült.

Pécsen alakult meg az ország első — és eddig egyetlen — medikus szövetkezte, amelynek tagjai kizárólag egyetemi hallgatók. Az Orvostudományi Egyetemen belül működő önálló fogysztási szövetkezetnek a célja, hogy ellássa a hallgatókat a mindennapi élethez szükséges árucikkkel.

Bücsü Szabó Páltól

Szabó Pál Kossuth-díjas író, országgyűlési képviselő, az Elnöki Tanács volt tagja, hosszú betegség után elhunyt.

„Erzem, tudom, hogy az én életem ma, vagy holnap, de holnapután egészen bizonyosan belelobban a végtelenbe. Hiszem az én időm lejárt. Pedig csak most érzem határozottan, tisztán és igazán, hogy bármilyen évő alatt járta, voltam, éltem, létezésem folyamán, vagy az időnek bármilyen szakaszában, ritmusában, rendjében, vagy rendtelenségében: elválaszthatatlanul az enyém volt az egész világ.” — írja egyik utolsó írásában az élettől búcsúzni készülő író. Akik ismerték szikár, szálfatermetű — bár villanásnyi időre megborongtak az idézett sorok olvasásakor — rögtön elűzték még a gondolatát is annak, hogy a minden körülmények között teljes életet birtokló Szabó Pál itthagyhathat minket. Pedig tudtuk, hogy súlyosan beteg. „Péter is elment már” — tért vissza minduntalan beszélgetés közben szellemi és osztályos sorstársára, Veres Péterre. Pál bácsi is elment — módosítom szavait, majd új-

ra „Enyém volt az egész világ” jut eszembe. Mert valóban övé volt: övé a szegény emberek tiszta hitével, emberségével, még tisztább szerelmével, örömeivel és földhöz ragadt küzdelmeivel. Hogyne lett volna az övé, maga is a szegénységből indult el, jutott mind magasabbra, s vált szöszölőjükké, lett népének hűséges krónikása, haladó harcosa. Mindvégig közük tartozónak vallotta magát, íróként és politikusként egyaránt mindig a szegények sorsára, népének életére tekintett, fölemelésüket tartotta legfontosabb feladatának. Ennek érdekében szerkesztett lapot, vállalt politikusi funkciókat, s a felszabadulás után is ez a belső törvény iratja le vele a maga történelmét irányító nép újabb, de már saját boldogulásáért folytatott küzdelmét.

Szabó Pál írói nagyságát csak Móricz Zsigmond-i méretekkel lehet mérni. A magyar irodalom klasszikusai közé sorolták elő korában. Tanúságul egyik legjobb méltatójának, Czine Mihálynak szavait idézem: „S ha minden más műve csak előkészület vagy epilógus lenne: a Talpalatnyi föld — vagyis a Lakodalmak, keresztelő, bölcső — egymagában is megőrizné századokra Szabó Pál nevét. A tegnap magyar falujáról nem ismerlek sebb regényt. Szébb filmet sem láttam a Talpalatnyi földnél... S annyi más könyv igazolja: Szabó Pál a lehetetlenre vállalkozva — egykori fiatalember élete során csakugyan győzött a lehetetlenségeken.”

Halálát pedig művei győzik le! Tamás Menyhért

Ha újságot akar, menjen a postára

Szöregről — a Ladványszi, a Szabadság, a Móra Ferenc utcák környékéről — többen panaszt tettek szerkesztőségünkben, hogy négy napja semmiféle újságot, de még levelet sem kézbesít részükre a posta. Megértenék, ha a tanárvilágról lenne szó, de Szöreg tulajdonképpen Szeged külvárosa, ahol az említett körzet lakói még az expressz levelet se kapják meg. Persze, ha az újság-előfizetés beszedéséről van szó, akkor mindjárt megjelenik a hírlapkezesítő. Gyors intézkedést várnak!

Küldöttségünk Moszkvában

Újságíró-küldöttség utazott hétfőn a Ferihegyi repülőtérrel Moszkvába, a MUOSZ és a Szovjet Újságírószövetség 1971. évi együttműködési megállapodásának előkészítésére. A delegációt Siklósi Norbert, a MUOSZ titkára vezeti. Tagjai: Gyáros László, a MUOSZ nemzetközi osztályának vezetője, Rajcsányi Károly, a Magyar Nemzet főszerkesztő-helyettese, Petrits Ferenc, a Tolna megyei Népiújság főszerkesztője és Mészáros Ferenc, a Magyar Rádió szerkesztője.

Beethoven-est

A bécsi klasszika zsenijének, Ludwig von Beethovennek szentelt a zeneművészeti főiskola szegedi tagozata hangversenysorozatát, a zeneszerző születésének 200. évfordulója alkalmából. A zongoraszonáták kollektív bemutatása a vidéki testvér-főiskolák művésztanárainak vendég szereplésével jelentős esemény Szeged kulturális életében.

Élsőnek Bódás Pétert hallottuk, a kinek művészeti teljesítménye zenei és technikai tekintetben nagy fejlődésről tanúskodik. A műsorán szerepelt négy szonátában az alapjellegű biztos kézzel ragadta meg, szerencsés egyensúlyba hozva a zenei mondanivalót a technikai elemek precíz kidolgozásával. A ritmus létkető elevenése mindenhol megővta az agógikait túlsáoktól. Drámai és lírai epizódokban billentésének finom árnyalatait kaptuk mindvégig a nyelvezet természetes hangszínével és akcentusaival.

A műsor első felében a D-dúr szonáta előadása (op. 10.) sikerült a legharmónikusabban, majd az A-dúr szonáta befelé néző derűje ra-

gadta meg a hallgatóságot. A második rész e-moll szonátájában feltűnt, hogy a romantikus hangulatképek ellenére klasszikus stílusjegyeim uralkodik, a kifejezés költői mélységeivel. A befejező D-dúr szonáta (op. 28.) zenélésmodja a kamarazene intim világából

merített és könnyedén játszott dallamokkal, ritmusokkal a befejező szakasz csillogó tempófokozásával.

A kiöbbső tapsvihart Bódás Péter az F-dúr Andante kontrasztokban bővelkedő, hangulatos tolmácsolásával köszönte meg. Zalmári Géza

Szabadkai vendégek

A túlszervezésről, az egyeztetés hiányosságairól füstölögünk néhányan szombat este, miközben Bódás Péter estjének egynekve után kénytelen-kelletlen kiloholtunk a konzervatórium nagyterméből, át a kórházhoz, a Bartók Béla művelődési központba. Itt ugyanis a szabadkai Pro musica kamarakórus koncertje kezdődött volna időben, ha a közönség jó része nem marad amott, a szakiskolában. Szombat estéről lévén szó, egy-két „megszállott szakmabeli” lelkes figyelmét lecsámítva a város zenei életének aktív és passzív, főhivatású és amatőr karbantartói is szívesebben gubbasztanak tévé előtt, Annyal-lesen — az úgynevezett „széles közönségbázis” pedig egyszerre nem várható két koncertre.

Bosszúságunk nem csillapodott, hiszen Bódás Pétert annak ellenére sem hallhatjuk gyakran, hogy évek óta Szegeden él, dolgozik — ugyanakkor a szabadkaiak elvitathatatlan ambíciójuk, ízléséről árulkodó műsorválasztásuk dacára sem kárpótlottak a konzervatóriumban hagyott Beethoven szonátáért. A szabadkai kórus

szándékával, nevével az énnekkari kultúra terjesztésére jegyezte el magát, s ami a barokk mesterek, de Kodály, Orff, sőt a néger spirituálekát illeti — valóban tudják, mely csatornákon szerencsés egyezésre jutni a válogatás közönségével. Égető Gabriella kórusa azonban még túl fiatal (alig kétesztendő) ahhoz, hogy sikerrel vegye a nehezebb akadályokat. Kamaragyűjtésnél kiváltság zavaró, ha többen az éneklés elemi fortélyaival sincsenek tisztában, nincs skálájuk, iskolájuk, nem tudnak (vagy talán éppen ezért nem mernek) felszabadultan énekelni. Pedig a hanganyag jónak ígérkezik. Égető Gabriellának olykor szép tónust sikerült kikeverni a hangzás palettáján — ami további munkára buzdíthatja a rokonszenves társulatot. A műsort színesítendő több hangszerekes szölista is pódiumra lépett — váltakozó sikerrel. Ha idegessége nem zavarja a hegedűs Varga Lillát, Händel szonátája tetszett volna legjobban; kívülről még a csellista Koczó Katalin korrekt Bach-játékát érdemes említeni.

N. I.